

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XV

Reus Dimars 4 de Septiembre de 1900

Núm. 8657

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari i en las principals llibrerías d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Redacció y Administració

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes	Plas. 1
en provincias trimestre	3'60
Extranjer y Ultramar	7

Anuncis, a preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d' una
acceptació general, son las millors
probas pera demostrar que 'l

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crò-
nica y rebelde que sia tota classe de

TOS

La que paga més
contribució de la pro-
vincia.

ACADEMIA FROEBELIANA

Baix l' advocació de Ntra. Sra. de Montserrat

Carrer de la Presó, núm. 22.

La Directora d' aquest Colegi docent posa en coneixement del públich que desde 'l primer de Septiembre próxim quedaran obertas las classes de 1.ª ensenyansa en sos tres graus de *parvuls*, *elemental* y *superior*, en quals seccions, especialment en la de *parvuls*, se seguirán ab tot rigorisme las teorías sustentadas per los emi- nents pedagogos Froebel y Lopez Catalán.

CLASSES ESPECIALS

LABORS: D' adorno, tapicería, brodats, etc., etc., baix la direcció de D.ª Emilia Domingo.—FRANCÉS: Professora, Mme. Goujard.—SOLFEIX y PIANO: D. Ricardo Guinard.—DIBUIX y PINTURA: D. Ramón Casals.—CORTE: Modificació de figurins y montura de sombreros, D.ª Antonia Cibré.

Nota.—En lo referit Centre s' admeterán alumnas internes, mitj pensionistas y recomanadas ab subjecció al Reglament interior del mateix.—La Directora, **María Fabra**.

DOCTOR J. MIRÓ

OCULISTA

Consulta en Reus: Lós dilluns y divendres de dos á cinch de la tarde, Arrabal de Santa Anna, 1, primer.

A Tarragona: los demás dias de deu á una del mati y de tres á cinch de la tarde havent trasladat son gabinet al mateix carrer de la Unió, 7, pimer.

Secció doctrinal

Lo crèdit espanyol

Com ho diu tant lo govern, posanthi un empenyo singularíssim, insistinthi un dia y altre, hem de par- rhi també esmant en la salvació del crèdit espanyol. Segons cents en Silvela á cada repich de campana y confirma en Dato cada colp que tocan á declarar, la salvació d' aqueix crèdit es l' obra heroyca del dissi- dent den Cánovas y de sos confreres, del que 'n deyan algun temps, y ho repateixen encara alguns babaus, lo ministeri de la regeneració. Aquest ministeri no ha pogut fer economías, no ha pogut encara reorganisar los serveys, no ha tingut temps de cumplir lo seu bell ideal que es *descentralisar*; però ha lograt lo principal, salvar lo crèdit espanyol devan de las nacions euro- peas.

Avans de ferho no ho deya en Silvela; ho sabem ara quel seu primer objectiu era salvar lo crèdit. Algú murmura y diu si es bona disfressa aquesta per tapar lo fracás de la gestió gubernamental de la societat Silvela, Dato, Villaverde y Comp.ª y per ternos obli- dar aquells famosos alardes de *selecció* que foren la bandera del actual president del ministeri y ques sus- visaran ben apresuradament tant aviat com D. Teodo- ro Beró sná á veure quina lley de cortinas tenia don Francisco á casa séva. Desde aquell dia la *selecció* sen ha anat ayga avall y no hem tingut més remey que partirnos las sopas ab lo caciquisme, porque, segons frase de qui ho sabia prou, sense 'l caciquisme no s' pot governar.

Peró es clar que en Silvela s' ha consolat de gover- nar, que per un conservador es feyna pesada—dife- rentment d' un liberal, que no s' hi encaparra—, per

embestir la grandiosa empresa de salvar lo crèdit de la nació. Lo primer que en la salvació d' aqueix crè- dit han hagut de sacrificar han sigut los nobles propòsits de *selecció*. Suposam, no obstant, que, fet lo principal, salvat lo nostre crèdit, en Silvela s' hi dedi- cará una mica á la *selecció*. Casi casi n' es una mostra l' informació que un investigador oficial acaba de practicar á la Casa de la Ciutat de Barcelona, per més que diuen ja que aqueixa informació no dona cap re- sultat positiu y que tothom n' ha eixit ab las mans netes d' alló que deyan alguns si era un niu de trampas y de cofis y mofis. De totes maneres hauria sigut un pas cap á la *selecció*. En viem los nostras aplaudiments al senyor Silvela.

Altres sacrificis, no tant grossos potser com la *se- lecció*—perque la moralitat ha d' estar sobre tot—, han hagut de fer los espanyols en aras de la salvació del crèdit nacional. Allá hont diu espanyols llegescas con- tribuyents y quedarán ab aquesta sola paraula expli- cats dits sacrificis. En Silvela bé ho reconeixia quel país estava escolat, que las contribucions de pau y de guerra lo feyan anar sense camiss; bé ho sentia prou quel clamor general era d' economías; que tothom de- manava ques sangrés lo presupost sense compassió; que, si 'ls barcos no 'ns servien, no sen fessen de nous ni 's componguessen los vells; que si 'l fer guerra no 'ns reeixia y hi destruhim fins alló de que 'ls espa- nyols estaven més joyosos, la *séva leyenda*, nos tor- nessem gent de pau y reduhísem, ben reduhit, l' enércit; quens deixassem de luxos y fantasias y 'ns convencessem de que fer lo senyor pobre, de represen- tar lo paper de *quiere y no puede*, no escan á ningú y que lo que 'ns calia era penjar la levita roja y esfli- gresada, posarnos en mànegas de camisa y treballar, treballar, fins quel treball nos hagués redimit y 'ns tornás posar entre las nacions respectables. Y fins so-

bre aixó un senyor que, si no 'ns falta la memoria, se diu Nogales y Nogales hi escrigué un cuento que pre- miá molt bé y publicá «El Liberal». Entre aqueix cuento y lo que deya la premsa sobre 'l particular y la gent de tota Espanya en sas inacabables conversas políticas casi nos n' haviam mitx convensut de quens tocava empendra aqueix camí per restaurarnos y fer- nos hòmens com cal.

Peró es clar que al govern li tocava ajudarhi fent las desitjadas economías. Aumentant lo product del treball, reduhint los tributs y seleccionant lo personal la regeneració era cosa fahedora. Però 'l govern, y es- pecialment lo ministre d' Hisenda, sembla que no tin- gueren per tant urgent la regeneració interior com la restauració del crèdit en l' exterior. La regeneració interior tenia espera; lo rehabilitarnos devant de las altrás nacions era cosa que apremiava. Y, segons nos han dit ara los ministres—perque avans s' ho havian tingut prou callat,—aqueix fou, com hem dit, lo llur primer objectiu y á aqueix objectiu s' encaminaren los llurs esforços.

La realizació d' aqueix objectiu, materialment par- lant, qui l' havia de pagar? Lo govern no té més mi- nas que las de Ríotinto y las té arrandades. Ja se sab lo que donan y no paden dar més com no s'is pujant l' arrendament, però aixó quan s' acabe lo contracte. Lo qui més ne pot treure, si per cas, es l' arrendatari, pe- rò aquest no es home de dir á n' en Silvelo: si estás apurat, disposa. Fins á cert punt pot considerarse una mina la rifa de Madrid, la lotería; pero també dona ja tot lo que pot dar y, entre la pobresa de la gent y lo tant per cent que fa pagar l' Estat als afortunats que trauhen, avans han disminuhit que aumentat los ren- diments. Fora d' aquí lo govern no té de qué fer màn- gues. No quedau més quels tributs, que son una mina que no s' acaba may. La *mena* es abundosa y ja fa temps que ho saben los ministres d' Hisenda, díganse Navarro Reverter, Villaverde ó Allendesalazar. La pe- tencia dels contribuyents es una cosa aixís com la for- sa dels bous, que segons diuen los pagesos, encara no s' ha sabut may fins ahónt arriba. Los ministres d' Hisenda sembla que n' están segurs de que aqueixa potencia dels contribuyents no s' ha d' acabar may. A més d' aixó en Villaverde ha descobert alló de la *elasticidad de los tributos*, que es una de las millors es- peransas de la patria. *Retorzando los ingresos y perse- guint la elasticidad de los tributos*, de la qual serían un enemich mortal los concerts económich, hem con- seguit enterament la selvació del crèdit espanyol, lo qual, segons ja queda indicat, dona espera per plantar los altres puntals de la regeneració.

Y la gran prova de que aqueix crèdit está salvat lo tenim primer en la situació dels cambis, que ara están á trenta ó més, ab nova y gran indignació del «Imper- cial», que en las horas vagaroses, recordantse de quel seu director y propietari posseheix una cartera, oficia de ministerial; segonament, en que, sempre ques tra- cta d' aixecar un empréstit en l' extranger, no tenim més remey que deixarnosho corre y férnosho *nos ab nos*, encara que resulta tant cómicament fet com lo de suars, y finalment, en la scitut adoptada pels tenedors de paper exterior, los quals no han volgut saber res en que sels posás un impost sobre la renda, sinó que, més paternals y previsors quel govern den Silvela, s' han estimat més reduhir aquesta renda, destiant lo sobrer á amortisació, ab lo qual nos donan á nosaltres l' esperansa de deslliurnos algun dia d' aqueixa car- ga y procuran ells fogir del perill d' un patatús, pre- ferint fugirne á ferlo pagar car després. Ara dirás tu,

si no son aquestes bones mostres de que al estranger nos tenen als espanyols per gent de gran crèdit ab la qual poden tractar   uils oluchs. *Padir m s fora gelleria.*

Cant m, donchs, lo m s solemne aleluya. Cant m himnes en llahor d' en Silvela, que es lo cap del govern, y dels qui son   han sigut sos poderssos brassos, en Dato y en Villaverde. Tantmateix d' en  que tenim aqueixa asseguransa de que 'l nostre crèdit est  salvat dormim m s tranquils y conf m m s en la regeneració que 'ns ha de dur la reorganisi  dels serveys, los nous plans que deu idear lo successor d' en Villaverde perseguint la famosa *elasticidad* y, sobre tot, la realisi  dels projectes descentralisadors d' en Dato.

M. R.

Desde la Vall d' Ar n

Entre las diferentes comarcas de Catalunya dignas d' ésser conegudas per l' excursionista, es sens dubte la Vall d' Ar n una de las m s pintorescas y atractivas, no solament per sas bellas naturals y artísticas, sinó també pel car cter y costums de sos habitants que 'ls diferencien de tots los de las dem s. Los sentiments regionalistas s' hi troban fortament arrelats sense que 'ls mateixos habitants de la Vall se'n donguin compte; elis avans que tot son arenesos, pera 'l seu us particular tenen llenguatge propi, pero aix  no vol dir que no parlin ab una perfecció admirable, adem s del franc s, catal  y castell , lo patn s de las encontradas del Mitjdia de Fransa. Aix  no té res de particular ja que las sevas relaci ns potser tiran més cap   Fransa que cap   Catalunya, ab la que per efecte de las neus s' hi troban incomunicats la major part del any. Aquesta es la causa de que la influencia francesa es cada dia més acentuada y ho ser  més encara si no s' realisan, per part d' Espanya, las vias de comunicació que fa ja molts anys est n en projecte.

Més deixemnos de consideracions y an m al nostre objecte. Hem recorregut, com anunciava en la carta que vaig enviar desde Salardú, lo que 'ns faltava de la Vall d' Ar n y hem visitat lo més interessant de la mateixa, entre lo que dech fer especial esment dels banys y Grand Hotel de L s, la famosa iglesia de Bosost y Viella y la de Betren, notabilíssima construcció de la darrera  poca del art romanich y comensament del g tich, que per sort se troba bastant ben conservada.

Dech dir ab tot lo sentiment de la meva  nima, que no hem pogut realisar l' ascenci  a la Meladetta, per m s que ho vàrem intentar. Al efecte, ens dirigim desde Viella   Las Bordas y remontant la frondosa ribera del Juh , que es una de las m s pintorescas de la Vall, passàrem lo port de Benasque y anarem   dormir   la Rencusa, visitant avans lo forat de Toro, ahont s' hi fonen las ayguas que baixan del glacier d' Anetto. A la cabana de la Rencusa no s' hi pot descansar massa be, y no es pas porque no ho fassin pagar; per cada excursionista 5 pessetas y 10 rals cada gu . Nosaltres som los únics espanyols que hi hem fet nit aquesta temporada. Ab tot y la boya que haviam tingut durant lo dia, confiavam que s' aclariria y pod am al dia següent realisar l' ascenci  que tant desitjavam; més no fou aixis, la boya s' presenava m s amensadora y anava baixant fins que deix  enterament cobert lo pl  dels estanys. Lo gu  va dirnos que era inútil persistir en nostre intent ja que   vegadas durava dias y m s dias sense que s' escamp s. Com que necessitavam lo temps per otras cosas, no tinguerem altre remey que retornar   Viella pel mateix camí y cambiar nostre itinerari, havent acordat dirigirnos   Caldas de Boh  per Arries y passar després per Espí   la ribera Pallaresa, desde ahont comunicar nos detalls de l' excursió.—C. R.

Viella, Agost 1900.

La qüestió Xina

La paraula «pau» se va empleant ja insistentment en la informació que procedeix de determinats països. Los Estats Units y Russia sembla que est n d' acort en sostenir aquest vocable en totas sas gestions diplomáticas y veuen ab bons ulls la acuitut del xino Li-Hung-Chang, que també mostre lo ram d' oliver penjant de sa cuheta.

Las circunstancias que rodejan   aquest celest dignatari son en veritat excepcionals. Ell se comunica directament ab tots los representants de Xina en las cortis europeas, ab tots los virreys del Imperi y ab la Emperatriu fugitiva;  ll familiarisa ab los representants de las potencias en las poblacions xinas y s' troba en inteligencias molt directas ab los Goversos tots del mon.

Es una verdadera influencia; un sol, al voltant del qual giran   modo de sat lits tots los diplomàtics de la terra, y es clar que aix  li concedeix un valor inapreciable y facultats ampl ssimas pera solicitar lo privilegi de ser lo principal factor en la solució del conflicte oriental.

Poch   poch va posant en son favor   las grans potencias  mbahin las ideas de pau   tot trazi; los Estats Units, Russia   Inglaterra ja senten los efectos de la sugesti  que exerceix lo dignatari xino; segurament Fransa, per simpatia   Russia y per quedar prompte en disposició de dedecarse   sas empresas marroqu s, seguir  la conducta d' aquells pobles.

Queda la nota discordant d' Alemania, que no vol enviar sens profit al general Waldersee, y la no menos discordant del Japó, que no vol transigir ab la dinastia mandch ; las dem s potencias (que tenen interesess   Xina tindran que pendre partit per uns   per altres, y lo que va   succehir es que, per p    que estalli una conflagració general que en aquets moments no convé ni   Inglaterra, ni   Fransa, ni   Alemania, se tindrà que recorrer  última hora   la reunió d' una Conferencia internacional que ser  an comp s d' espera en aquesta complicada sinfonia, que lo mateix pot acabar per un arpegi beic s que per la tranquia y pacifica confirmació dels projectes pacifichs de Li-Hung-Chang.

«F , patria i Amor»

Ans d' ahir vespre am molt lluhiment i davant d' una numerosa concurrencia que omplia 'l local de gom   gom, va tenir lloch en lo teatro del Centro Catòlic l' estreno del drama en tres actes que am lo títol que serveix de capsalera   n' aqueixas curtas ratllas, es original del inspirat poeta, i Llicenciat en Filosofía i Lletres, Joseph Ciurana i Mej .

Deixant per un altre jorn el fer sa crítica am tota l' amplitud que s' mereix, vaig   dir no obstant sobre ella quelcom.

L' argument no pot esser mes senzill: el fill del pag s Gregori, anomenat Rafel est  boijament enamorat de la hermosa Margarita, filla d' un altre pag s que s' diu Andreu, amich intim de son pare. Aqueixos veient l' amor ferm i pur que s' professan els bordegrassos am tota l'  nima, accedeixen gustosos   son casament; entretant arriba de Barcelona l' estudiant Francisquet, fill de l' amo de l' Andreu i d' en Rafel junt am un amich seu, company d' errors i aventures; lo tibet i miops viscompte de Campflorit; los pagesos los reben amb entusiasme agasajantlos tant com poden i en Francisquet correspon   n' aquesta generosa hospitalitat, am la mes negre ingr titut i crudel iniquitat.

Valentse de medis ilegals i detestables, procura seduir   l' encantadora Margarida, porque deixi   n' en Rafel que es un simple i miser fill del terr s, com ell per carta enfaticament li diu,   fi de que s' casi amb ell que li proporcionar  joias i vestits de seda; pero   la noya ignocent li sembla que aix  es una traici  abominable, i no volgentla cometre, ho conta tot   n' en Rafel qui després de lluitar   bras partit amb en Paquito logra l' arrepentiment d' aquest i aixis com antes havia sigut un racionalista inconscient s' converteix en fervent catòlic.

La trilogia F , Patria i Amor, se troba admirablement desenrotllada. En l' acte primer se saboreja am d lit la profitosa controversia que sostenen l' Andreu i Paquito sobres l' existencia de Deu i altres punts est tichs, contemplantse com la rudesa i naturalitat del primer triomfa de la melifua verbositat del según. En lo segon acte, que com tots los d' aqueixa obra est  pl  de ditxos i ocurrencias que el públich el fa riure per las butrecas, s' admiran els solits rasonaments den Gregori en contra 'ls dos forasters i   favor de la sagrada idea Patria. I per fi en el tercer es veu la lluita titànica entre la villen s i l' Amor que triomfa d' aquella condhiantla al camí de l' expiació.

Els forts aplaudiments que tot sovint interromperen l' execució, singularment al finalisar lo primer i tercer acte, en els que s' evaciona   l' autor cridantlo al palco escènic, son prob de que logr  complaure los desitjos del públich, que va mantindre una atenció forta i viva sense decaure un moment cosa difcil de realisar en una obra de llarga extensió.

«Diletanti e descendi», es veu que fou l' intenció que 'l gu  'l compondrer l' obra; si b s queixia adoleix de un d' afecte, que es el no estar al alcans de la generalitat que s' troba impossibilitada d' apreciar lo m rit de las agudessas que conté i també conta amb algunas inverossimilituts, tot am l' exclusiu objecte de fer riure, cosa que verdaderament logra.

Hi ha   l' obra pasatjes hermos ssims que passen desapercibuts per la majoria del públich, que en cambi s' entusiasma freneticament amb el «cigarret» i l'

«p  i poma» del gastronom i mestre D. Horaci Catili-
na; es una ll stima.

Jo m' atreveixo aconseller   En Ciurana qu' emplei d' un modo millor ses dots envejables d' escritor, i que en lloch de sacrificar son fecond talent   un èxit fug s d' un public reduit procuri enlairarse   los severes regions de l' Art.

JOSEPH M. V.

CR NICA

Tenim noticias de que en los primers dias del mes d' Octubre venider, debutar  en o colisseu de la Plassa de Pr m, una excelent companyia d' òpera italiana, donant   coneixer la tan celebrada obra del Mestre Poncini, «La Boheme», que tanta fama ha donat al mentat compositor.

Es probable que formant part de dita companyia, tinguem lo gust d' aplaudir   una estrella de l' art lirich, qual reputació artística est  reconeguda per los públichs m s inteligents d' Europa y Am rica.

Malgrat trobarnos en seplembre segueix la mateixa xafagor que en lo mes prop passat.

Ahir mateix la temperatura fou tan alta com en los dias passats de mes calor.

En lo mercat celebrat ahir en aquesta plassa regiren los següents preus:

OLI: ff, de 20   21 rs. cuartera; d' aquest any, de 14   15 rs.; de brisa verda, de 67   70 ptes. carga 115 kgs.; grochs, de 68   70 ptes. los 100 kgs.

GARROFAS: de 19 a 20 rs. quint .

ATMETLLA: molla, nova cullita, de 60   65 pesetas sach de 50   400 kgs.; Esperansa en gr , de 120   125 ptes. quint ; comú en gr , de 115   120 ptes.

BURDANYAS: comarca,   14 ptes. cuartera.

AVELLANA: Nova cullita, de 38   42 ptes. sach de 58   600 kgs., segons classe; gr , de 1. ,   85 pesetas quint , y 2. ,   77 ptes.

CIBADA: de 9   9 50 ptes. cuartera.

ESPERITS: Destilat de vi,   74 duros los 68 cuarteres 35 graus sense casco; refinats, de 34 graus y mitj,   13 duros y mitj carga; selecte, de 39   40 graus, de 95   100 duros los 500 litres sense casco, segons sian las marcas.

FAVONS: comarca, de 12   12 50 ptes. cuartera.

FARINETA: de 16   17 ptes. sach de 7 arrobas.

HOLANDAS: blanca de 20 graus,   60 duros bota de 480 litres ab casco; sipo Cognac,   61 duros.

MORESCH: blanch, de 11 50   12 ptes. cuartera; idem Travienda, de 11 50   12 ptes.

SEG : de 29   30 rs. cuartera.

MISTELAS: Negras del Camp, de 35   37 pesetas carga; Priorat, de 37   40; blancas, de 36   40 ptes. carga, segons grau.

PETROLI: en caixas,   20 90 ptes. caixas de dos llauas, sense dret de consums.

TERCERILLA: de 14   14 50 ptes. sach de 7 arrobas.

BLATS: Belokoloska,   17 75 ptes.; Marian poli,   17 25; Tegaorok,   17 25; Mont Aragó,   18 25; Horta,   17 ptes., los 55 kgs.

VINS: los negres de la comarca,   1 pta. lo grau; Baix Priorat, de 18   20 ptes. carga; blancs,   1 25 ptes. grau, segons classes. Pr xima cullita, sense demanda y poca oferta; no s' ha posat encare preu   la verema, pera se n' ha pagat   14 y 16 rals lo quint .

Ja hi torn m   serhi. Altra vegada las bruixas donan que dir, pero aquesta vegada no es   Reus ja, ara s' han hostatjat   Sevilla.

«L'engeixin:

«Es tristement curiós lo que ve succehint   Sevilla, en una casa del barri de Sant Bernat, immediata   la fundició de canons.

»Desde fa algún temps se llansan pedras contra ella, no poguent sos moradors estar un moment en lo pati sense exposarse   un descalabre   tal vegada   la mort, porque 'ls projectils que sobre ells plouhen son de bon calibre.

»Del fet tenen coneixement las autoritats, haventse apostat alguns dias la Guardia civil en lo terrat immediat sense obtenir lo resultat desitjat.

»Hi ha que advertir que estant los individuos de la benemèrita al aguayt han seguit cayent las pedras.

Ja ho veuen,   Sevilla, com son de la tierra de Maria Santissima, ni   la guardia civil respecten; aqui   Reus ai menys quan s' hi trobavan los municipals al aguayt varen ser respectats dels fantasmas   lo que fossin.

Ab sorpresa justificada y alegría al ensemps, llegim en un telegrama la següent nova:

«El Correo publica un según article den Navarrete contra las corridas de toros.

»Tributa elogis a la premsa catalana, que en general es contraria als toros y especialment a alguns periódics de Barcelona per la campanya que han fet en favor de la supressió d' aquest espectacle que 'ns deshonra davant dels pobles civilisats.

»Diu que si l's governants tinguessin lo valor civí d' abolir les corridas de toros totas las provincias ho rebrien ab aplauso, com varen aplaudir a n' en Carles III y a n' en Mendizabal. Las nacions scullen sempre ab entusiasme les resolucions enérgicas del Govern, quan aquestas conduexen al progrés.»

»Y ara 'ls vé coneixer l' erro que han propagat tants anys?

De totas maneres val mes tart que may.

Ahir sortiren d' aquesta ciutat cap a Lleyda, hont hi permanixerán per espay de sis mesos, una secció del Regiment de cavallería de Tetuan, que guarneix aquesta plassa, composta de 25 genets, comandats per l' oficial Sr. Estevez.

La comissió de festes del Ajuntament de Tarragona al contractar las duas collas dels «xiquets de Valls» para las próximas festes que en honor de sa Patrona Santa Tecla, celebrará la vehina ciutat, los hi ha imposat l' obligació de concorre cada una ab cinch dulsanyes y tres timbales.

Ha sigut colocada en lo monument que en la capital del Principat s' está erigint a Rius y Taulet la segona de las estátuas de bronze de tamany major del natural, la cual es una matrona que simboliza a Barcelona y ha d' apareixer coronant lo bust de Rius y Taulet.

De la distribució dels 11.696 soldats que han sigut cridats al servey actiu corresponen 131 a la zona de Tarragona y 85 a la de Vilafranca del Panadés.

Diuhen de Tarragona:

«S' han presentat ja en lo mercat mostrats de vins nous cep negre 10° alcohol procedents de Valencia, no cedintse a menos de 16 pessetas carga de 121'60 litres.

En lo mercat de Barcelona s' han fet compres del mateix vi a 17 pessetas.

De ser així, ho celebrariam para nostres viticultors que están desenimats en vista dels baixos preus que pretenen oferir alguns especuladors.

En lo terme de Vistabella (Castelló) ha fet, sa aparició la llagosta. Si no s' procedeix ab tota activitat a l' extinció del foc denunciat, no seria d' extranyar que en breu rebés aquesta provincia la visita del terrible hoste aliat.

Preus del escandall del mercat de Vich. Xeix, a 13'50 pessetas la quarters; ferment, a 13; mestall, a 10. ségol, a 9; ordi, a 7'50; cibada, a 6'75; es pelta, a 4'450; blatdemoro, a 10'50; fajol, a 11; fabas, a 11; llegum, a 11'50, fassols, a 18; mill, a 12'50, y cigrons, a 18.

Lo recaudat en lo dia d' ahir en la Administració de consums per diferents especies puja a la cantitat de 1329'44 pessetas.

Secció oficial

Registre civil

dels dias 2 y 3 de Septiembre de 1900

Naixements

Teresa Bultó Cistaré de Joseph y Teresa.

Matrimonis

David Padrola, ab Nieves Sugrues.—Ignasi Vives, ab Emilia Anguers.

Defuncions

Francisco Gibert Monné, 31 mesos, Sant Elías, 26. —Antonia Arcalís Guiot, 11 anys, Barceloneta, 4. —Francisca Ximenez Andreu, 57, Rechs, 1. —Joan Ferrando Ferran, 54, Camí Tarragona, 32. —Francisca Masagué Salvadó, 27, Creu Vermella, 18.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Santa Cándida.

Sant de demá.—Sant Llorens Justilia.

Anuncis particulars

¡Oh ¡malalts qu' patiu!

Recobren la alegria, donchs en pochos dias recobren la salut encara que siga lo mal crónich de més de vint anys.

Para més detalls llegeixis en 4.ª página Miraculosos confits ó Inyecció anti-venéreos y Roob anti-sifilítich COSTANZI.

Colegi de la Inmaculada Concepció para senyoretas

á càrrech de D.ª Antonia Martorell de Faloó

Aquest acreditat collegi inaugura lo 15 de Septiembre las classes de Piano, Dibuix, Pintura y Escultura y Francés. Ademés de la ensenyansa literaria y Labors en tota sa extensió, hi haurá un curs de *Lencería* para las senyoretas que desitgin aprendre la confecció de roba blanca.

Totas las assignaturas se donarán per Professors competents. S' admeten pensionistas, mitj pensionistas y recomenadas.

Carrer de la Font, núm. 2.

COLEGI DE NTRA. SRA. DEL PILAR

DIRIGIT PER

D.ª Angela Maleras Fabregat

Desde el primer de Septiembre quedan obertas en dit collegi, establert en lo carrer de Santa Anna núm. 21, primer, las classes corresponents a la instrucció primaria, y sucesior, las de labors y las de Dibuix, Música y Francés. Clases especiales de 8 a 9 del matí y de 12 a una de la tarde.

Colegi de 1.ª y 2.ª ensenyansa

—Y—
Escola de Comers

DEL

INSTITUT DE REUS

Director espiritual

Rnt. Doctor D. RAMON MINGUELL

Están obertas las matrículas para la segona ensenyansa, Teneduria de Llibres, Francés, Inglés, Italiá, Carreiras Mercantils de Perit y Professor, tots los graus de la primera ensenyansa, Música, Dibuix y Gimnasia.

Nostra Escola de Comers es la única d' aquesta provincia, que per l' Excm. senyor Ministre d' Instrucció pública y Bellas Arts, te concedida comissió de exámens de la Escola Oficial de Comers de Barcelona.

Para totas las ensenyansas s' adm-ten alumnos interns, mitj pensionistas, encarregats y externs.

Para més detalls dirigirse a la Secretaria del Colegi.

Lo Director,

JOSEPH OLLÉ.

AVIS

La Camisería de JOSEPH MARTORELL, s' ha trasladat del Arrabal Santa Anna, núm. 10, al carrer de Monterols, núm. 40.

Gran novetat en corbateria, géneros de punt botons y gemelos para camisas.

Se confeccionan calsetets,

camisas, colls y punys.

Especialtat en la mida

COLEGI DE 1.ª Y 2.ª ENSENYANSA

DE

NTRA. SRA. DE MISERICORDIA

DIRIGIT PER

D. Joseph Maria Domingo

Llicenciat en Ciencias

Reus.—Arrabal alt de Jesús, 44.—Reus.

Lo dia primer de Juny doná principi un cursat preparatori para l' exámen d' ingrés indispensable als que desitjin cursar lo Bachillerat.

Durant l' istiu continuarán obertas las classes de Párvuls, Elemental Superior y las especiales para Senyoretas de 8 a 9 y de 12 a 1.

Lo dia 15 del proxím Setembre s' obrirá la matrícula para las classes de 2.ª ensenyansa, comers, dibuix, pintura, gimnasia, solfeig y música vocal é instrumental; totas á càrrech de reputats Professors.

Existeix també en lo Colegi la Sucursal del Seminari de Tarragona.

Director espiritual lo Rvnt. D. Pau Cesari.

PASTILLAS * FONT

Cloro-Boro-Sodicas a la Cocalna y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudativa com ulcerosa y granulosa; to, faringea, ronquera, afonia y en general en las inflamacions de la gola, etc.

Diposit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en totas las bonas farmacias y principals droguerías.

CENTRO DE TRADUCCIONES

Y

Escola de Teneduria, Francés, Inglés y demás estudios de Comers

DIRIGIDA PER

D. ZACARIAS HERRERO

Graduat de la Escola Superior de Comers de Barcelona

MONTEROLS, 10, segon.—REUS.

Primera y única d' aquesta ciutat ab titol b qual director perteneixi a la carrera y ab dedicació exclusiva a la ensenyansa mercantil.

Honoraris, cinch pesetas mensuales

Professor de Religió lo Rvnt. D. Joan Rius. Los resultats en la ensenyansa son positius, la educació cristiana y l' tracte ab los pensionistas es de familia, procurantli una alimentació abundant y nutritiva. S' admeten pensionistas, mitj-pensionistas y externs. Reus 27 de Maig de 1900.

LLIBRES

Poesías, de D. Eugeni Meta y Miarons.—Una pesseta, l' tomo.

Rosari del cor, poesías de D. Francisco Gras y Elías.—Das pessetas, lo tomo.

Se venen en l' Imprempta d' aquest diari.

Telégramas

Madrid 3.

Un despatx oficial de Villagarcía participa haver sortit lo «Giral» ab la familia Real, ab rumbo al Ferrol, ahont arribará entre quatre y cinch de la tarde.

Lo senyor Silvela ha dit que es impossible fixar lo temps que 'ls Reys estarán al Ferrol, ahont visitarán tots los barcos estrangers que han anat a saludarlos.

—Lo pas del «Giralda» pel cap de Finisterre s' anunciará a la Corunya engegant molts bombas.

Llavors sortiran los vaporets, que s' han adornat convenientment, colocantse a la boca de la ría del Ferrol, para donar escolta al «Giralda».

Villagarcía.—La Reyna ha deixat aquí 2,500 pessetas pels pobres.

En lo primer tren han tornat cap a Pontevedra l' Governador, los diputats y altres personas que han vingut a saludar als Reys.

A las duas de la matinata ha surtit l' «Alerta» ab los periodistes.

A las tres ha sarpat lo «Vasco Nuñez de Balboa» y una mica més tart lo restant de l' esquadra.

Durent tota la nit centenars de personas han tingut de passejar pels carrers, perque no havian trobat zopluch.

Molta gent ha dormit als cafés per igual causa, y no ha mancat qui s' ha quedat sense menjar.

Per l' aglomeració de forasters s' hau acabat las existencias fins en las confiterías y estanchs.

A las primeras horas del matí ha comensat la professó interminable de forasters.

Paris 3.

Londres.—Un despag del Cap din que l' general Dewet, davant de nombrosas foras boers s' ha presentat aprop de Lymburg, trobantse a uns 62 milles de distancia de Bloemfontein.

—Londres.—La premsa inglesa anuncia que l' dissapte passat va publicar lo general Roberts una proclama declarant anexionat tot lo territori del Transvaal a la Gran Bretanya.

—Un telegrama de Sanghai diu que l' príncep Pest-Sing, fill del príncep Tuan, será proclamat Emperador de Xina, baix la protecció de Russia.

—Un despatx de Tient-Tsia diu que la Cort Imperial tornaré a Pekin, tenint assegurada l' inviolabilitat per las tropas aliadas.

Los mandarins creuen que l' emperador destituirá a l' emperatriu.

Imp. Celestino Ferrando, Plassa de la Constitució, 7.

Secció comercial

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, 27.

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir.

Interior	73'85	Cubas del 86	87'12
Colonial	117'75	Cubas del 90	72'93
Orensas	24'30	Amortisable	92'40
Norts	55'16	Ob. 5 p ^o Almansa	
Alicants	82'90	Id. 3 p ^o Fransas	52'62
Filipinas			

PARIS

MADRID

Exterior	73'69	Interior	73'85
----------	-------	----------	-------

GIROS

París	28'90	Londres	32'45
-------	-------	---------	-------

Se reben ordres pera operacions de Borsa Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables de Borsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los païssos.

J. Marsans Roí

Representant, Joaquim Sociats

CARRER SANTA ANNA, 26.

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde del dia d'ahir.

Interior	73'82	Aduenas	
Amortisable 5 0/0	92'30	Norts	56'10
Colonial	117'95	Alicants	82'95
Cubas 1886	87'25	Orensas	24'25
Cubas 1890	73'	Obs. 6 Fransas	96'
Filipinas		Id. 3 0/0 id.	52'62
Exterior París	73'52	Id. Almansa 3 0/0	

GIROS
París 28'90 Londres 32'45
Ordres de Borsa pera Barcelona, Madrid y París.—
Compra y venta al contat de tota classe de valors.—
Descompte de cupons.—Compra de monedas d'or y
bitllets de tots los païssos.—Giros sobre Barcelona y
Madrid.

Cambis corrents

en lo dia d'ahir donats per la Junta Sindical del Co.
legi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper.
Londres 90 dias fetxa.		32'	32'05
» 3 dias vista			
» vista	32'37		
París 8 dias vista			
» vista			29'95
Marsella 90 dias fetxa			
» 8 vista			

VALORS LOCALS

	DINER	PAPER	OPER.
ACCIONS	Ptas.	Ptas.	
Gas Reusense.		675	
Industrial Farinera	650		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	700		
Manufacturera de Algodón		150	
C. ^a Reusense de Tranvías	25		
C. ^a Reusense de Tranvías pri- vilegiadas 5 per 100	300	350	

Institude 2.ª ensenyansa de Reus

La matrícula ordinaria pera 'l próxim curs acadé-
mich de 1900 á 1901 quedarà oberta en la Secretaria
d'aquest Institut desde 'l 1 al 30 del mes de Septem-
bre de 9 á 12 del matí.

Lo periodo de matrícula extraordinaria comprendrà
desde 'l 1 al 31 d'Octubre d'aquest any, devent los
alumnos satisfacer dobles drets dels que corresponen pe-
ra la matrícula ordinaria.

Pera ser admés á cursar la segona ensenyansa deu-
ben justificar haver complert deu anys de edat, pre-
sentarán la cédula personal al inscriures en la ma-
trícula.

Los exámens de grau, d'assignaturas é ingrés se
verificarán desde 'l primer del próxim mes de Septem-
bre, anunciant per lo Secretari dels tribunals res-
pectius en lo tablero d'edictes del Establiment las
horas y locals en que tindrán lloch.

Lo que d'ordre del M. I. Sr. Vice-Director s'ha fet
públic per coneixement dels interessats.

Reus 25 de Agost de 1900.—Lo Secretari, Joan de
Dios Carreras.

Ferrocarril economic de Reus á Salou

Servey de trens

que regirá desde 13 de Setembre 1900

SORTIDAS DE REUS.—Matí: 4'10, 5'45, 9'00.—

Tarde: 12'35, 2'32, 3'56, 5'20 y 6'44.

SORTIDAS DE SALOU.—Matí: 4'56, 7'21 y 10'49.

—Tarde: 1'45, 3'15, 4'39 y 6'03.—Nit: 7'25.

Reus 26 d' Agost de 1900.

MIRACULOSOS CONFITS COSTANZI
O INJECCIÓ ANTIVENÉREOS Y ROOB ANTISIFILITICH

Ne poch envejosos sufren grandement per lo favor cada dia
més creixent que mereixen del públich de totas nacions los Re-
meys Costanzi, que han curat mils de malalts de venéreo
y sífilis encare sent sos mals crónichs de més de 20 anys.

Dits medicaments son d'efecte tan maravellós pera 'ls estre-
nyiments uretrals, que en 20 ó 30 dias están totalment curats, evi-
tant ademés las perillosas candelillas. En dos ó tres dias será ra-
dicalment curada la purgació recent y en cinch ó sis dias la crónica y gota militar.

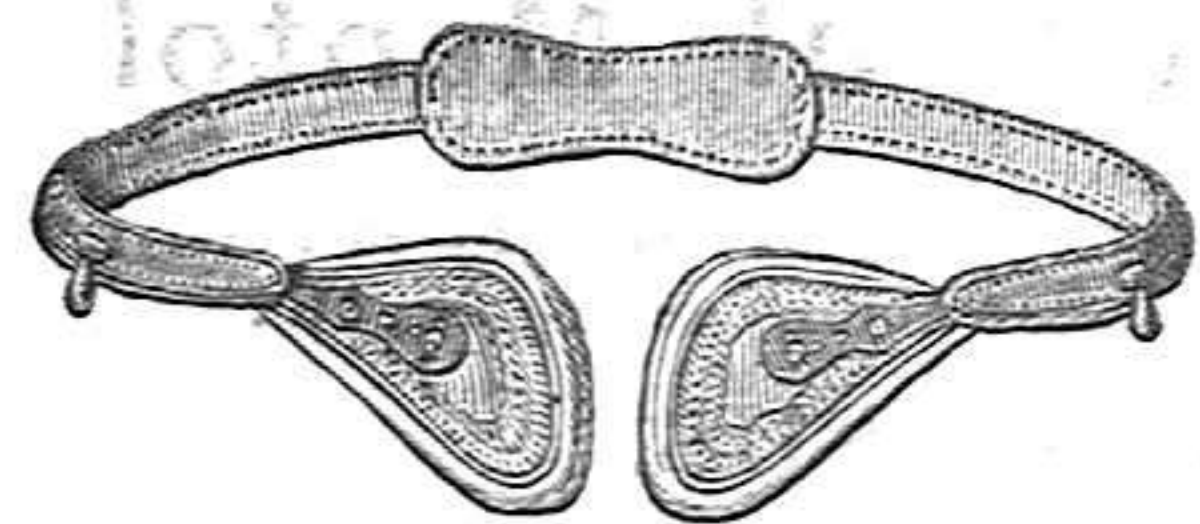
Inmillorable pera las úlceras y fluis blanch de las donas, arenillas y catarros de la ve-
figa, escozores uretrals, calculs, retencions d'orina y demás infeccions genito urinarias
y especialment la sífilis encare que sia hereditaria. Pera la curació de la sífilis, lo Roob
ha donat probas patents d'una superioritat incontestable sobre tots los antisifilitichs
fins ara coneguts, porque es 'l únich que no conté Ioduro de Potasio ni cap sustancia
Mercurial. Per lo contrari, la missió del Roob estriba precisament en contrarrestar les
efectes de tals sustancias, tan desastrosos pera la salut, ja que com es sabut causan
malalties no molt fàcils de curar. Lo Roob te ademés la ventatja de poderse usar ab
profit en cualsevol mes del any. Als incrédols se 'ls hi admet lo pago una vegada curats,
previ lo tracte especial y exclusiu ab 'l inventor, Carrer Diputació, 435, Barcelona.—
Preu de la Injecció Costanzi, pessetas 4. Preu dels Confits antivenéreos pera
quins no vulguin usar inyeccions, pesseta 5. Roob antisifilitich, lo Frasco, pessetas 4.
Pera provincias afegir pessetas 1'00. Dits medicaments están de venta en totas las Far-
macias A Reus en la Farmacia de D. Anton Serra, Arrabal de Santa Anna, 80,
en la del Dr. Carpa y en la Drogueria de D. Francisco Freixa Plassa de
Prim, 1.

ALTAS

BAIXAS

pera la contribució

Se 'n venen en la Imprempta d'
aquest diari.

IMPORTANTÍSSIM

als herniats (Trencats)

Lo que acredita á una casa de comers no son precisament las alabansas inusitadas ni 'l reclam de falsos remitits
y certificats, medis molt empleats en las grans capital; pero aquí, ahont tots nos coneixém, sols los fets ab sa incon-
trastable elocuencia assentan las reputacions; per aixó aquesta casa s' enorgulleix d'haver fet de cada comprador un
parroquiá y de cada parroquiá un propagandista entusiasta.

Son molts los que han acudit á consultarme creguts d'estar herniats (trencats) y fet lo regoneixement s' han con-
vensut de lo contrari.

La opinió dels senyors facultatius d'aquesta comarca respecte al meu establiment «La Creu Roja» y 'ls set anys de
práctica en la casa Clausolles de Barcelona, son garantias que no olvida 'l públich.

Braguers de tota classe lo més práctic y modern pera la curació de las hernias

Especialitat en braguerets de cautchuc pera la completa y prompta curació dels tendres infants.

Elastichs omoplátics pera evitar lo carregament d'espatllas.

Faixas hipogástricas pera corretjir la dilatació y abultació del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgía especialista en lo tractament de las hernias.

ESTABLIMENT LA CREU ROJA PLASSA DE PRIM.-REUS

LLET PURA DE VACA

VACAS SUÏSSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

**Publicacions regionalistas que 's
raben en aquesta Redacció.**

«La Renaixensa», diari de Catalunya; «Diari de Catalunya», «Joventut»;
setmanari; «L' Art del Pagés», quinzenari; «Lo Teatro Regional», setmanari,
«Lo Teatro Catalá» setmanari, tots de Barcelona.—«La Veu del Ampurdá», setma-
nari, de Figueras.—«La Veu de Montserrat», setmanari, de Vich.—«La Costa
de Llevant», setmanari, de Blanes.—«L' Olotí», setmanari, y «Sanch Nova»,
de Olot.—«Lo Geronés», setmanari, de Girona.—«La Veu del Vallés» setmanari,
de Granollers.—«Lo Vendrellench», setmanari, del Vendrell.—«Lo Camp de Tar-
ragona», setmanari, de Tarragona.—«La Veu de Tortosa», setmanari, de Tortosa.—
«La Revista Gallega», setmanari de Coruña (Galicia).—«Euskalduna», setma-
nari de Bilbao (Biscaya).—«El Eco del Guadalupe», de Alcañiz y «El Compromiso»
de Caspe (Aragó).

Interessant als viticultors

CARTILLA RÚSTICA

PERA US DEL CULTIVADOR

DE LA

VINYA AMERICANA

PUBLICADA

Per la Redacció de «El Labriego»

Vista la bona acullida que ha meregut la primera
edició d'aquesta CARTILLA RÚSTICA impresa en idio-
ma catalá, tota vegada que 's vegé agotada en un breu
espai de temps, la Redacció de «El Labriego» cregué
convenient procedir á sa reimpressió al castellá, deguda-
ment aumentada.

Dita CARTILLA la forma un volumen en 8.º major de
446 páginas y 's ven al preu de 6 rals l'exemplar en
aquesta impremta.